

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 11.

A' Magyar Kurir 13-ik darabjához.

Magyar Ország.

Azon szörnyű történetről, mely Tek. Gömör Vármegyének *Várgede* nevű helységében a' múlt Decemb. 7-ik napját követett éjjel Érd. Correspondenseinktől egy-néhány rendbeli tudósításokat vettünk, 's azt e' folyó esztendő 14-ik Januáriusi Kurirunkban a' két Nemes Magyar Hazával közleni el sem múltattuk, egy Rosnyai igen érdemes nagy tudományú 's tapasztalású kedves barátunktól újabb és környülállásosabb hírt vettünk.

Ez az igen Érd. Jóakarónk 's Barátunk következő módon írja le, a' múlt Januárius 24-ik napján hozzánk intézett betes levelében:

Szomorú de egyszersmind oktató történetet közlök a' Nagy. Kurir Érd. Íróival: Nemes Megyénk Serki Járásának *Várgede* helységében, a' múlt Karátsony Havának 7-ik, mint meghatározott napján egy Zsivány Társaság hosszú 's rövid puskákkal, fokosokkal, görtsös botokkal, fejszékkel 's baltákkal felfegyverkezve, egy házban este öszve sereglert, köntöst változtatott, és minekutánna pálinkázott, petsenyézt 's borozott volna, egy kertben karikába állván, arra, hogy a' tzelül felvétetett vagyonyjától 's életétől meg fosztja, az elárúlot pedig akárhol, sakármikor találja, díriből darabra apríttya, hitétletette volna, lúki közülök a' rendelt helyre ki állván, *Kubinyi József* Úr kastélyát, éjjeli tíz és tizenegy óra közt körülvették. Beten közülök a' közel lévő tsúrbe menván, az ott háló két tséplót hajon fogva a' konyha ajtajához hirtzolták, és velek a' szakátsot illy szókkal: *Shakáts Uram nyissa Kend*

fel az ajtót, tolvajt fogtunk a' garma-dában, megszólították.

A' szakáts semmi veszedelemtől nem tartván az ajtót azonnal kinyitotta; ekkor egy a' Zsiványok közzül a' két tséplóvel a' kinyitott pítvarba menván, a' szakátsal gyertyát gyújtatott, 's magának az Úr háló szobáját megmutattatta. A' szakáts gyanús embernek tartván a' tudakozót, az Úr szobáját eltagadta, és a' hozzá való bemenetelt az Ispány szobáján által lehetőknek költötte.

E' megesvén a' Zsiványok az Ispány szobájára ütöttek, őtet az ágyban olly fenyegetés mellett, hogy ha megmottzanna is öszve apríttyák, párnákkal befedték és az Úr szobájának megmutatására kénserítették. — Azonközben fel ebredvén az Úr a' maga álmából egy lábravalóban a' konyhába kiment, az ott lévő zsiványt megragadta 's a' földre letiporta, kinek kiáltására a' künn állott Zsiványok segítségére mentek, az alatt azt is megértvén a' gyilkosok az Ispánytól, hogy az Úr szobájába egyedül a' konyhán által lehet bémenni, néhányat magok közzül az Ispány szobájában hagytak, onnét a' konyhába mentek, és egyik közzülök a' szakátsot (kétség kívül azért, hogy az Úr szobáját eltitkolta) azonnal fokossal úgy főbe vágta, hogy mingyárt a' földre rogyott, de az Orvosok keze által életben maradt.

Ezentúl a' Zsiványok fejszékkel, fokosokkal *Kubinyi* Urat szabdalták, és ámbár életéért mindenét oda ajánlotta is nékik, még is illy kinyilatkoztatás mellett: *Meg kell halnod atta teremtetted,* a' földre való lerogyása után is szüntelen vagdalták; sőt a' mi leg borzasztóbb, egyik

közülük, minekutánna a' körmeik köz-
zül kiszabadult Ispáynak lármájára, a'
helységbeliek csoportosan a' kastély felé
futottak, és az őrálló tzimborák is a' sza-
ladásra jelt adtak volna, egyik közülök
a' szaladásból vissza fordúlván, a' földön
vérében fetrengő urat, illy szók közt:
Még fizettem én neked ittateremtette;
ha te engem ki nem fizettél, ne hogy fel-
elevenedjék, még egyszer fokossal nyak-
szirt meg vágta. Mind ezek után a' Zsi-
ványok elszéledtek, *Kubinyi* Ur pedig
az Orvosok kezei közt 48 óra múlva, egy
14 é: egy 10 esztendőös árva leánykakat hagy-
ván maga után, lelkét kiadta.

Ezekből áll a' jelentett szomorú eset-
nek valódi leírása. A' mi feledékenységből
kitalált maradni, a'prolékosság. — A'
dolognak illy fekvését mint Biró társ ta-
máltan ki.

Midőn ezek így folytak volna, a' Tek.
Vármegye Pelsűtzön Gyűllést tartván, mind
a' megholt Ur vagyonnyának feljegyzésére,
mind a' Zsványoknak kinyomoztatásokra
Biztosokat rendelt ki. — A' Járásnak igen
szemes Fő Szolgabirája *Madarassy Fül* Ur,
bosszas-elmefuttatásai után némely jelekre
talált, az után rá talált azon házra is,
mellyben a' Zsványok öszvégyűltek, és ott
a' Gazdaszszonyt leányával és két kis gyer-
mekeivel együtt kérdőre vette. E' meg-
lévén, néhány Zsványok elszöktek, és a'
Szolgabíró Ur a' tanúk vallásainak hite-
lességéről ez által is bizonyosabbá tétettet-
tette lévén, a' többieknek nagyobb ré-
szét, egymás után haladék nélkül megfo-
gattatta, s Pelsűtzre küldötte. Megfo-
gatta a' Báró Vétsey Ur szomszéd helység-
ben lakozó Jóska nevű Ispányát is, kivált-
képen azért, mivel a' haldokló *Kubinyi*
Ur illy szókkal: *Jóska s Obochom* (fejse-
fekkel) az ő nevét említette; megfogattat-
hatta azért is, mivel kinyomozta azt, hogy
ez a' Jóska Ispány (az előtt kotsisa) lévén
Kubinyi Urnak, ötöt valami 3 kila gabó-

nának, és 4 forintoknak letartóztatásáért
több ízben meg fenyegette

A' megfogattattak közül a' Szolgabi-
rónak elmés fogdosó kérdezőzködéseire
ketten a' tettet megvallották, a' többiek
általkodva tagadták; de minekutánna ama-
zok Pelsűtzön, az Ispány és a' szakáts is
fejjeikre esküttek, s egymással szembe állit-
tattak volna, három kívül miód kivallot-
ták a' tettet. — Azoknak száma, kik ezen
gonosz tetre öszve esküttek, közel negy-
venre, a' kik megfogattattak, valami hu-
szonkettőre terjed. Ezeknek vallástételek-
ből az is kivilágosodott, hogy az öszvees-
kütteknek száma már mintegy 60-ra sza-
porodott, hogy az ő tzeljok rablás gyilkol-
lás volt, és tzelzásaitat egész a' Bánásusig
terjesztettek ki. — Kisült az is, hogy a'
Draskóczy Sámuel vagyonos Urnak, azo-
túl a' kinyomozó *Madarassy* és a' Ratkai
Járásbeli Fő Szolga Biráknak rész szerént
kirablásokra, rész szerént megölésekre na-
pokot határoztak meg.

Ez olly nevezetes öszve esküvés vala,
melly az egész társaságnak gondot, és mun-
kát szülhetett volna. — A' *Pugatssev* han-
dója kevesebb számból állott, még is an-
nyira nevededett (100 ezernél többre); hogy
50, 60 ezer katona, két három százás
után is allig tsendesítbette le a' Tamadó-
kat.

Ennek a' gyűlévása népnek feje a'
már említett Jóska Ispány volt; e' gyűjtöt-
te őket öszve; ez eskütette meg; ez ren-
delte el az állásokat; ez tserelte fel a' ma-
ga kék ruháját; e' biztatta és fegyverkez-
tette fel a' tzimborákat; ez aita a' legke-
gyetlenebb ütéseket; ez a' tett után is di-
tselkedve mondotta: *én végzettem ki az at-
ta teremtetett e' világból; s azomban min-
dent tagad, sőt a' szembe állított társai köz-
zül is egyet sem akar esmérni.*

[Folytatása következik.]